

Skogshistoriska Sällskapet Årsberättelse 2023

Skogshistoriska Sällskapet är en ideell förening, som verkar för att skogshistoriska värden uppmärksammas, bevaras och används samt främjar skogshistorisk forskning och kunskapspridning. Sällskapet bildades 1990 med ambitionen att vara en samlingspunkt för personer med intresse för skogs- och kulturhistoria.

FÖR ATT FRÄMJA SITT SYFTE anordnar Skogshistoriska Sällskapet exkursioner, seminarier och resor, publicerar en tidning och en årsskrift, delar ut belöningar, samt bedriver annan med Sällskapets syfte förenlig verksamhet.

STYRELSEN HAR UNDER VERKSAMHETSÅRET hållit åtta protokollförda möten, varav två fysiska och övriga som digitala möten. Årsstämman i slutet av mars genomfördes på Jernkontoret i Stockholm med ett 50-tal deltagare. Med fokus på det skogliga kulturarvet informerades om Jernkontorets månghundraåriga verksamhet. Skogens betydelse under järnbruksepoken belystes. Sveriges Hembygdsförbund, som var särskilt inbjudna, framförde sina tankar kring det skogliga kulturarvet.

VERKSAMHETEN INLEDDES med ett webinarium i januari utifrån den nyutkomna boken "Kolning – historia och hantverk". Författaren Gunnar Nygren, med ett förflutet från Södertörns högskola, höll i föredragningen som lockade ett 60-tal lyssnare.

SJU EXKURSIONER GENOMFÖRDES, varav en tredagars till Norrbotten, samt en studieresa till Vietnam med bland annat besök vid pappersbruket i Bai Bang. Dessa aktiviteter samlade totalt cirka 380 deltagare. Som brukligt var exkursionerna geografiskt spridda över landet och behandlade olika skogshistoriska aspekter, såsom den tidigare järnbruksverksamheten i norra Uppland, kultur och skogshistoria på Visingsö, SLU:s skogliga försöksparker i Västerbotten, det förändrade skogslandskapet i Halland, trakthyggesbrukets införande, metoder och framtid i Norrbotten samt bygghantverksprogrammet i Mariestad och den återuppförda träkyrkan i Södra Råda.

MED ANLEDNING AV Föreningen Skogens 140 år arrangerades en gemensam tvådagarsaktivitet i maj med ett innehållsrikt skogshistoriskt program i Sollefteå och en båtfärd på Ångermanälven ner till Sandslån, en gång i tiden världens största timmerskilje. Under båtfärden hölls föredrag om Ådalens rika skogsindustrihistoria, flottningen, bogserbåtarna, båtbyggandet, familjen Kempe och mycket annat. Denna satsning var omfattande och fler deltagare hade varit önskvärdt.

MEMLESTIDNINGEN SKOGSHISTORISKA TIDENDER har utkommit med fyra nummer. Årsskriften, med temat Gränsskogar, utkom i juletid tillsammans med Tidender nr 4. Till viss del finansieras årsskriften med annonsintäkter.

SÄLLSKAPETS WEBBSIDA (skogshistoria.se) hade under året 31 500 besök, en ökning med 32 procent jämfört med året innan. Antalet unika användare var 19 000. Mest välbesökt är sektionen Skogshistoria. Andra populära sektioner är föreningens aktiviteter samt publikationer i årsskrifter och Tidender. Facebooksidan hade vid årsskiftet 1 701 följare och årets 52 inlägg har nått ut sammanlagt 4 700 gånger.

SKOGSHISTORISKA SÄLLSKAPET HAR instiftat utmärkelsen Örtugen som årligen delas ut för att stödja och stimulera dem – amatörer eller professionella – som arbetar med skogshistorisk forskning eller som lyfter fram skogshistorien på annat förtjänstfullt sätt. Priset består av ett diplom och en penningssumma på 5 000 kr. Örtug nr 62 i ordningen, delades ut till Gunnar Nygren för boken Kolning – historier och hantverk, där kolningen skildras ur delvis nya aspekter. Örtug nr 63 delades ut till Anita Kärrman för boken Vi för åt skogen som fåglarna, som handlar om hennes farmors liv på ett kronotorp i Västerbottens inland.

DET REGIONALA NÄTVERKET, som är utökat till 23 kontaktpersoner, finns över hela landet och fyller en viktig funktion genom att sprida information om vår verksamhet och samla upp idéer. Möten med regionala kontaktpersoner har skett i anslutning till årsstämma och exkursioner. Bidraget från Riksantikvarieämbetet har använts i den löpande verksamheten.

ÖVRIGT. Skogshistoriska Sällskapet är engagerade i Museinätverket Skog & Trä, som samlar skogshistoriskt inriktade museer i landet. Tillsammans verkar vi för att skogens kulturarv ska bevaras, användas och utvecklas.

Sällskapet har också engagerats i det nya projektet Skogarnas kulturarv, som KSLA, Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien, dragit igång med syfte att ge skogen och dess historiska viktiga roll en tydligare plats i den svenska kulturpolitiken.

EKONOMI, belopp i kr (fjölårets siffror inom parentes). Årets ekonomiska resultat blev -10 273 (55 349) vilket medförde att eget kapital minskade till 590 607 (600 880).

De totala intäkterna uppgick till 836 481 (819 225). Medlemsavgifterna inbringade 479 375 (477 885) och annonsförsäljningen 100 700 (105 000).

Riksantikvarieämbetet gav även detta år ett anslag på 70 000.

Bokförsäljningen gav 7 876 (7 775), frivilliga bidrag från medlemmar 10 830 (9 865) och årets exkursioner inbringade 167 700 (148 700).

Årets totala kostnader uppgick till 864 874 (765 189). Kostnaderna för styrelsemöten uppgick till 33 168 (25 394). Arvoden till sekreterare och kassör uppgick till 100 000 (87 500) – sekreterare 50 000 (37 500) och kassör 50 000 (50 000).

Kostnaden för året programverksamhet med exkursioner och seminarier uppgick till 199 727 (162 175) och gav ett underskott på 32 027. Kostnaden för medlemsvärvning uppgick till 10 698 (12 468).

Årsstämman genomfördes på Jernkontoret och kostade 24 285 (1 200).

Kostnaden för förlagsverksamheten; produktion, tryckning och distribution av Tidender och Årsskrift uppgick sammanlagt till 445 571 (420 107), en ökning med cirka 6 procent främst beroende på ökade kostnader för distributionen.

Medlemmar	2023	2022
Hedersmedlemmar	6	6
Enskilt medlemskap	1 166	1 172
Familjemedlemskap	324	316
Studerande	18	17
Totalt	1 514	1 511

Familjemedlemskap räknas som två medlemmar. Av totalt 1514 (1511) medlemmar var 296 (291) kvinnor. Antal medlemmar ökade med 3 (3).

Den 5 februari 2024

För styrelsen i Skogshistoriska Sällskapet

*Hans-Jöran Hildingsson
Rose-Marie Högberg
Mats Hannerz*